

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

19 листопада 2009 року

№35(2889)

Міжнародна конференція з високих технологій у матеріалознавстві HighMatTech пройшла в НТУУ «КПІ» 19-23 жовтня. Її організаторами виступили Міносвіти і науки України, НАН України, Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України, НТУУ «КПІ» та ін.

Історія конференцій HighMatTech почалася в кінці 80-х років минулого століття, коли за ініціативою відомого фінського вченого проф. К.Ліліуса отримала розвиток система наукових конференцій-виставок за участю відомих учених та спеціалістів-матеріалознавців Сходу і Заходу Європи під назвою MatTech. Після розпаду СРСР наукові контакти дещо послабилися у зв'язку з труднощами матеріалознавства в нових економічних умовах. Тож кілька років тому Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України разом з Українським матеріалознавчим товариством прийняли рішення поновити проведення міжнародних конференцій матеріалознавчого напрямку. Уже вдруге науковці матеріалознавчої галузі приймає наш університет. Адже, як зазначили в оргкомітеті, НТУУ «КПІ» – знай в Україні й Європі навчальний заклад, який, зокрема, готує якісні наукові кадри для матеріалознавчих академічних інститутів та установ.

У конференції взяли участь близько 300 провідних фахівців та вчених

Конференція з високих технологій

з 19 країн світу (Азербайджану, Австрії, Алжиру, Білорусі, Грузії, Ізраїлю, Канади, Латвії, Молдови, Німеччини, Польщі, Росії, Сербії, Словаччини, США, Узбекистану, Чехії, Швеції, Японії). Дослідження науковців НТУУ «КПІ» були представлені практично на всіх секціях конференції, вони виступили переважно з доповідями, які стосувалися порошкової металургії, фундаментальних основ сучасного матеріалознавства, проблем створення кераміки функціонального та конструкційного призначення, інженерії поверхні надміцних та надтвердих, композиційних інструментальних матеріалів, наноматеріалознавства.

У вітальному слові чл.-кор. НАН України, проректор з міжнародних зв'язків, завідувач кафедри фізики металів С.І.Сидоренко, ознайомивши учасників та гостей конференції з історією та сьогоденням Київської політехніки, наголосив, що програма "Нові матеріали і технології" є одним із п'яти наукових напрямів діяльності НТУУ «КПІ». Він також поінформовав, що на ІФФ створені і діють всесвітньо відомі наукові школи з матеріалознавства, науковий пошук тут об'єднує зусилля багатьох напрямків досліджень, створено достатні умови для навчання студентів, виконання магістерських і

аспірантських програм. Щорічно тут захищається одна (за останні два роки три) докторські та три-чотири кандидатські дисертації, поглиблюється співпраця з НАН України та зарубіжними університетами.

Одне із засідань конференції було присвячено сторіччю від дня народження видатного вченого, академіка НАН України І.М.Федорченка – ініціатора випуску інженерів металургів на ІФФ за спеціальністю порошкова металурія. Зі спогадами про життєвий шлях, наукову і організаційну діяльність І.М.Федорченка виступили академік-секретар відділення фізико-технічних проблем НАН України

І.К.Походня, академіки В.В.Скороход, А.Г.Косторнов, випускник гр. ПМ-2 кафедри високотемпературних матеріалів та порошкової металургії, чл.-кор. НАН України Р.О.Андріївський, професор кафедри фізики металів О.В.Білоцький, декан ІФФ П.І.Лобода та інші.

Проведення міжнародної конференції HighMatTech-2009 сприяло обміну інформацією та науковими результатами, в тому числі розширенню участі вчених НТУУ «КПІ» у міжнародних та європейських програмах, зокрема в 7-й Рамковій програмі ЄС та у програмі EUREKA.

Н.Вдовенко

Виступає С.І.Сидоренко

Україна – Греція – США: мобільність студентів

Делегація Університету Індіанополіса (відділення в Афінах, Грецька Республіка) у складі проф. Васіліса Ботопоулоса – ректора Університету Індіанополіса в Афінах, проф. Сьюзі Михайлідіс – проректора з академічного співробітництва та Іно Корбарі – директора відділу з пи-

тань людських ресурсів 26-29 жовтня відвідала Київську політехніку.

Гості мали зустріч з керівниками НТУУ «КПІ», на якій йшлося про спільні програми підготовки студентів, зокрема про включене навчання студентів КПІ в американському університеті з

отриманням двох дипломів – США та України. Така програма відкриває широкі можливості для київських політехніків: певні дисципліни за програмою бакалаврату чи магістратури вони можуть прослухати в Університеті Індіанополіса в США, відділенні Університету в Афінах чи в НТУУ «КПІ». "Мобільністю в рамках трьох університетів" назвав цю програму ректор КПІ М.З.Згуровський.

В університеті в Афінах проводиться підготовка фахівців за 35 спеціальностями. Серед них 10 програм, за якими можуть навчатися українські студенти: з електронних видань (комунікацій), фінансових дисциплін, менеджменту, маркетингу, економіки, соціології, бізнес-адміністрування, комп'ютерних наук, інформаційних технологій тощо. Вартість навчання для наших студентів за такою схемою (перезалік певних предметів) буде

значно нижчою, ніж за повний курс навчання, та й прослухати обов'язкові курси, щоб отримати необхідні кредити, можна буде за 1,5-2 роки.

У зустрічі та обговоренні напрямів і програм підготовки з української сторони взяли участь: М.З.Згуровський – ректор НТУУ «КПІ», Ю.І.Якименко – перший проректор, С.І.Сидоренко – проректор з міжнародних зв'язків, Б.А.Циганок – начальник управління міжнародних зв'язків, В.І.Тимофєєв – заступник першого проректора, С.В.Романовський – директор ліцею "Інтелект", П.О.Киричок – директор ВПІ, О.А.Гавриш – декан ФММ, Б.В.Новіков – декан ФСП, І.А.Дичка – декан ФПМ, Л.Г.Смолья – ректор МУФ та ін.

Було зазначено, що навчання студентів КПІ в Університеті Індіанополіса з подальшим отриманням двох дипломів є привабливим для київських політехніків, адже надасть можливість долучитися до кращих освітніх програм, зробіть затребуваними на ринку праці, дозволить стати "громадянами світу", оскільки вони, крім суто фахових, вивчатимуть предмети, які знайомлять з міжнародним життям, національними особливостями різних країн тощо.

Інф. "КПІ"

Фото О.Супруна

Асамблея Форуму європейських студентів

Форум європейських студентів AEGEE (Association des Etats Generaux des Etudiants de l'Europe) – одна з найбільших європейських молодіжних організацій, яка існує з 1985 року і налічує 17000 активних членів у 232 містах 43-х європейських країн. Основною метою організації є розвиток культурного обміну між молоддю різних країн, сприяння розвитку студентської мобільності та освіти без кордонів, виховання активної громадянської позиції та прагнення до створення демократичного та толерантного суспільства.

Двічі на рік – навесні та восени – проходить Генеральна асамблея AEGEE, яка називається Агора. В рамках Агори проходять звіти та вибори керівників організації, а також багато масових заходів.

З 22 по 25 жовтня 2009 р. Агора AEGEE пройшла на базі нашого університету – вперше на пострадянському просторі. Організаторами виступили локальне представництво AEGEE-Київ та Студентська рада НТУУ «КПІ» за підтримки адміністрації та підрозділів університету. У заході взяли участь близько 500 представників громадсько-активної молоді з усієї Європи.

У рамках Агори відбулися звіти та вибори керівництва організації, а також форум «Освіта в Європі», головними темами якого було стажування за кордоном, волонтерство, наукові дослідження та Болонський процес. Кожен студент мав можливість у повному обсязі отримати інформацію про освітні програми, їх фінансування та правильне оформ-

лення документації. Пройшла також низка майстер-класів, дискусій, обговорень майбутніх спільних проєктів. Окрім цього, на учасників асамблеї очікувала насичена культурна програма з екскурсіями по місту, оз-

найомленням з українською традиційною культурою, заняттями з української мови і розважальною програмою. Як зазначив голова Студентської ради НТУУ «КПІ» Олександр Десятов, проведення осінньої Агори AEGEE в Україні є визначною подією у розрізі культурного обміну в Європі, формуванні загальноєвропейського молодіжного простору.

Студентська рада НТУУ «КПІ» доклала значних зусиль, щоб підтвердити високий авторитет університету на європейській арені молодіжної активності, висвітлення традицій столітнього університету.

Катерина Діденко

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Міжнародна співпраця

2 Іменні стипендіати ПБФ

Приєм до магістратури: підсумки і проблеми

3 До 100-річчя В.А.Зморевича

Пам'яті загиблих ракетників

На здобуття Державної премії

Семінар з економічної безпеки

4 "Щастя" у картинній галереї

Для душі

Оголошення

Увага, конкурс!

Іменні стипендіати ПБФ

Є люди, які доживають до поважного віку, та згодом їх імен ніхто не пам'ятає. Інші можуть прожити два чи три десятиліття, і їх імена знатиме кожен. Деякі імена мають велике значення для певного кола людей. Для студентів ПБФ таким є ім'я Олександра Давидовича Трубенка. Він відомий не лише як фундатор і перший декан нашого факультету та викладач кафедри точної механіки, але й як людина, пам'ять якої ешанували наданням іменної стипендії кращим студентам факультету.

На нашому факультеті стипендіатів імені О.Д. Трубенка шестеро: Олеся Артеменко (гр. ПМ-61), Володимир Кучер (гр. ПГ-41), Людмила Мисливець (гр. ПК-61), Олександр Муха (гр. ПО-61), Михайло Німчук (гр. ПН-42), Олена Новгородська (гр. ПБ-62). Дозвольте познайомити з кожним із них.

Олеся Артеменко, представниця кафедри приладів точної механіки, не лише гарно вчиться, а й бере активну участь у житті факультету, є головою профбюро ПБФ. Дуже любить спілкуватися з людьми, дізнаватися щось нове, невідоме, цікаве. Серед переваг, чому вибрала саме КПІ, називає: престижність вузу, чесно заслужений диплом, проживання в Києві. Дівчину завжди вабило студентське містечко. Їй було цікаво побачити і відчувати принади самостійного та невідомого, свого і багатьох інших людських життів, об'єднаних однією ідеєю – веселе студентське буття. Олеся радить кожному студенту бути більш актив-

ним, вірити у свої сили і пам'ятати, що студентські роки – це можливість самовираження та втілення своїх ідей у життя, яке потрібно прожити так, щоб завжди було що згадати.

Людмила Мисливець, представниця кафедри приладів та систем неруйнівного контролю, дуже гарно вчиться, бере активну участь у фахових наукових конференціях, відстоюючи честь факультету. Вона захоплюється іноземними мовами – оволодівати новими знаннями, це для неї як потреба дихати. Маючи гарну фахову підготовку та вільно володіючи англійською, дівчина успішно реалізує своє бажання участі в міжнародних наукових заходах. Люда ще в дитинстві зрозуміла, що точні науки – це її коник, тож зупинила свій вибір на НТУУ "КПІ" і не помилилась. Високий рівень знань, які отримують студенти, уважне, відповідальне ставлення викладачів до своїх підопічних, визнання досягнень студентів – усе це спонукає гарно вчитися і прагнути стати обізнаним фахівцем. Люда вірить, що досягти своєї мети можна лише щоденною сумлінною працею, не зважаючи на перешкоди.

Володимир Кучер, представник кафедри приладів систем орієнтації та навігації, дуже веселий і життєрадісний. Девіз його життя: "Ніколи не жалкуй про те, чого вже не зможеш змінити". З дитинства він цікавиться баскет-

болом та автомобілями. Коли вибирав місце навчання, довго вагався, та жодного разу за 5,5 років не пожалкував, що став студентом КПІ. Адже отримав усе, чого можна бажати: гарну освіту, море друзів та величезну кількість приємних моментів, пов'язаних із студентськими буднями. Він бере активну участь у житті своєї кафедри. А ще подав заявку на патент "Спосіб визначення магнітних девіацій", корисна модель може використовуватись у літакобудуванні. Володимир упевнений, що кожен, хто відчув смак студентського життя в КПІ, є щасливою людиною.

Михайло Німчук – представник кафедри наукових, аналітичних та екологічних приладів і систем – обожнює спорт. Футбол, баскетбол, волейбол, туризм – сенс його життя. Він не лише слідує за чемпіонатами, а й активно бореться за першість своєї кафедри з футболу. КПІ цікавий його ще з дитинства, адже тут навчались його старші друзі та розповідали про велич, красу і могутність нашого університету. За свої здобутки в навчанні Мишко вдячний викладачам кафедри НАЕПС та батькам, які підтримали його вибір. Після закінчення навчання мріє працювати за спеціальністю, щоб отримати знання застосувати для розвитку нашої країни. Бажає всім студентам радити кожному дню, кожній парі, яку проспав, і сподіватися на "шару".

Людина, для якої наш факультет не лише спосіб здобути вищу освіту, а й можливість отримати від життя все по максимуму – це **Олена Новгородська**. Вона живе ПБФом, їй тут усе цікаво і в радість. Усі, хто бере участь у житті факультету, гуртожитку, випуску газети "ПБФормат", є її сім'єю. Олена – це нестримний вулкан

енергії, вона ніколи не зупиняється на досягнутому, завжди тільки вперед – "крізь терени до зірок". Участь у конференціях, відмінне навчання і бажання працювати за спеціальністю – це все Олена "зачепає" в кафедрі виробництва приладів. Вона обожнює писати про все, під настрої, у різних стилях, у будь-який час. Незабаром Олена візьме участь у науковій конференції, виступатиме з доповіддю на тему "Біомедичні прилади". Вона вдячна всім, хто її підтримує та допомагає в починанні.

У своїй сім'ї він продовжив традицію батька – пішов навчатися до КПІ. Це його світ: математичні формули, фізичні явища, оптичні прилади та програмування. Тут він знає все, тут він упевнений у собі та щасливий. Це **Олександр Муха** з кафедри оптичних та оптико-електронних приладів. Активна життєва позиція, відмінне навчання та веселі студентські роки – ось його сьогоднішній день. Він один із найрозумніших студентів своєї кафедри, жодна олімпіада з математики не пройшла без нього. Обожнює викладачів, які терпляче відповідають на його численні "чому?". У майбутньому Олександр бачить себе викладачем своєї кафедри, він мріє навчати студентів не лише технічним премудростям, а й бажанню творити щось нове, необхідне та досконале.

Наталія Мишук, студентка ПБФ

Л.Мисливець

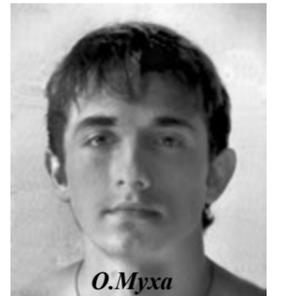
М.Німчук

В.Кучер

О.Новгородська

О.Муха

Підсумки вступної кампанії до магістратури у 2009 році

Завдання магістратури полягає у підготовці елітних фахівців для інноваційної економіки, яким притаманні високий рівень методологічної культури, творче володіння методами пізнання і діяльності, використання методів системного підходу до вибору оптимальних рішень, вирішення нестандартних, інноваційних завдань. Необхідним елементом підготовки фахівців для інноваційної економіки є засвоєння наукових основ трансферу технологій, методів системного проектування, оволодіння методами і засобами міжкультурної комунікації.

Принципами організації елітної освіти є:

- посилення ролі фундаментальної складової у змісті навчання;
- забезпечення підготовки елітних фахівців на підґрунті наукових досліджень за актуальною тематикою, які проводять відповідні випускові кафедри та наукові керівники магістрів;
- створення конкурентного середовища для випускових кафедр, наукових керівників магістерської підготовки та студентів;
- мотивація всіх учасників навчального процесу: студентів, викладачів і випускових кафедр;
- жорсткий послідовний конкурсний відбір талановитих студентів.

Другий рік поспіль прийом до магістратури здійснюється на конкурсній основі за результатами вступних випробувань з урахуванням інтегрального рейтингу абітурієнтів.

15 жовтня 2009 р. Методична рада НТУУ "КПІ" заслухала і обговорила доповідь начальника навчально-методичного відділу В.П.Головенкіна про результати аналізу підсумків вступної кампанії до магістратури у 2009 році.

На вступ до магістратури очної форми навчання було подано 1981 заяву, вступні випробування витримали 1752 студенти. 89,67% прийнято на бюджетну форму навчання, 10,33% зараховані на навчання за контрактом. 3,14% – студенти з інших навчальних закладів, 0,8% – іноземці.

Середній по університету конкурс на вступ до магістратури (1,13) перевищили сім факультетів, але на більшості кафедр (68 з 99) конкурс був відсутній.

Згідно з «Положенням про магістратуру НТУУ «КПІ» максимальна кількість магістрантів, які можуть бути прийняті за спеціальностями певної випускової кафедри, визначається розміром квоти на магістерську підготовку, яка залежить від наукового потенціалу кафедри. На 27 кафедрах ці квоти було перевищено.

Кафедри, що перевищили квоту більш ніж в 1,5 разу:

– лікувально-діагностичних комплексів (ММІФ) – 6;

– менеджменту (ФММ) – 4,32;

- теорії, практики та перекладу німецької мови (ФЛ) – 3,5;
- математичних методів захисту інформації (ФТІ) – 3;
- промислового маркетингу (ФММ) – 2,36;
- міжнародної економіки (ФММ) – 2,35;
- телекомунікаційних систем (ТКС) – 2,13;
- біомедичної інженерії (ММІФ) – 2;
- медичної кібернетики та телемедицини (ММІФ) – 2;
- відновлювальних джерел енергії (ФЕА) – 2;
- теорії, практики та перекладу англійської мови (ФЛ) – 1,78.

Одним з критеріїв якості підготовки вступників до магістратури є їх інтегральний рейтинг, що визначається згідно з «Положенням про прийом на навчання за програмами ОКР магістр та спеціаліст» (наказ № 1-28 від 17.03.2008 р.). Інтегральний рейтинг студента складається з академічного рейтингу (сума академічної та творчої складових), подвоєної оцінки з фахового випробування та екзаменаційної оцінки з іноземної мови.

Аналіз розподілу балів інтегрального рейтингу дозволяє зробити загальний висновок про недостатній рівень підготовки абітурієнтів до магістратури. Інтегральний рейтинг, що не перевищує 20 балів, мають майже три чверті студентів, причому майже 60% з них без творчих досягнень. Однак, слід відмітити, що 23% магістрантів отримали досить високі бали, а окремі студенти навіть дуже високі (40-50 балів) за рахунок творчих досягнень.

Аналізуючи складові інтегрального рейтингу, відмітимо, що 14,2% студентів мали академічну складову менше 4 балів, з них: 66% прийняті на навчання за бюджетом, 59% не мають творчих досягнень. З низькою фаховою підготовкою прийнято 8,3% магістрантів (відносні складові по факультетах див. на діаграмі), з них 71% не мають творчих досягнень.

Позитивним моментом є загальне підвищення середнього по університету значення творчої складової інтегрального рейтингу до 6,1%, що в 1,4 разу більше ніж у 2008 р. Також треба відмітити збільшення частки студентів, які мають творчі досягнення, майже на всіх факультетах (інститутах), що в середньому по КПІ становить 55% (майже у півтора рази більше ніж торік).

Не зважаючи на загальне зростання кількості студентів з творчою складовою, на жаль, були й кафедри на яких більшість студентів не мали творчих досягнень.

Кафедри, на яких творчі досягнення мають менше 20% магістрів:

– машин та агрегатів поліграфічного виробництва (ВПП);

- ливарного виробництва чорних і кольорових металів; Металознавства та термічної обробки (ІФФ);
- автоматизації хімічних виробництв; екології та технології рослинних полімерів; хімічного, полімерного і силікатного машинобудування (ІХФ);
- механіки пластичності матеріалів та ресурсозберігаючих процесів (ММІ);
- автоматизації експериментальних досліджень (ФАКС);
- техніки та електрофізики високих напруг (ФЕА);
- технічної кібернетики; автоматики та управління в технічних системах (ФІОТ).

Зокрема, на кафедрах ливарного виробництва чорних та кольорових металів (ІФФ), автоматизації хімічних виробництв (ІХФ), хімічного, полімерного та силікатного машинобудування (ІХФ), автоматики та управління в технічних системах (ФІОТ) два роки поспіль жодний абітурієнт не має творчих досягнень.

Слід відзначити студентів, які мають високі творчі досягнення (більше 15 балів), а саме:

- з кафедри міжнародної економіки (ФММ): Ірина Верхоляд (26,5 бала), Слизавета Канченко (19,5 бала), Ірина Ляшенко (18,5 бала), Максим Федоренко (20 балів), Олена Шимончук (21 бал);
- з кафедри промислового маркетингу (ФММ): Олена Цапук (16,9 бала), Катерина Яровська (15,3 бала), Надія Стадченко (17,1 бала);
- з кафедри філософії (ФСП) Ігор Івашенко (16 балів).

Узагальнюючи результати аналізу, головними недоліками цього річного прийому до магістратури можна вважати недостатній рівень підготовки абітурієнтів до магістратури і перевищення певними кафедрами встановлених квот.

Позитивними показниками прийому є: збільшення частки творчої складової інтегрального рейтингу; підвищення частки студентів, які мають творчі досягнення, майже на всіх факультетах (інститутах); зменшення кількості кафедр (з 25 до 8), на яких студенти не мали творчих досягнень.

За результатами обговорення результатів вступної кампанії до магістратури у 2009 році, Методична рада університету ухвалила рекомендувати директорам інститутів, деканам факультетів і завдувачам кафедр: вжити заходів щодо забезпечення високоякісного складу магістратури своїх підрозділів у новому навчальному році; не допускати перевищення квот магістрів; збільшувати частку студентів з інших навчальних закладів та студентів-іноземців.

Т.М.Желяскова, методист навчально-методичного відділу

На здобуття Державної премії України

29 вересня на засіданні вченої ради інженерно-фізичного факультету розглянуто комплекс підручників «Теорія і технологія металургійного виробництва металів і сплавів» авторів Д.Ф.Чернеги, В.С.Богущевського, Ю.Я.Готьянського, В.С.Терещенка, Б.М.Бойченка, П.С.Харлашина, В.А.Гладких, представлений Національного металургійного академію України на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки за 2010 рік.

Авторський колектив, що складається із співробітників Національного металургійного академію України, Національного технічного університету України «КПІ» і Приазовського державного технічного університету, протягом 10 – 12 років вирішив проблему повного забезпечення всіх металургійних дисциплін якісними підручниками. Підручники призначені для навчання фахівців металургійних, механіко-машинобудівних і зварювальних спеціальностей. При підготовці матеріалів підручників авторами використані результати особистих наукових досліджень, а також багаторічний досвід методично-педагогічної діяльності.

Комплекс включає 6 підручників, що видані українською мовою і мають відповідний гриф Міністерства освіти і науки України: «Основи металургійного виробництва металів і сплавів», «Фізико-хімічні та металургійні основи виробництва металів», «Безкоксова металурія заліза», «Конвертерне

виробництво сталі (теорія, технологія, якість сталі, конструкція агрегатів, рециркуляція матеріалів і екологія)», «Проектування і обладнання електросталеплавильних і феросплавних цехів», «Автоматичні системи керування процесами спеціальної електрометалургії».

В обговоренні взяли участь викладачі, наукові працівники і студенти ІФФ, які відмічали, що автори комплексу підручників є знімами у світі вченими-металургами з великим досвідом педагогічної діяльності і наукових досліджень з проблем, що розглянуті в навчальному матеріалі. Підручники комплексу блискуче написані і відмінно оформлені. В наданому поєднанні вони якнайкраще відповідають програмі навчання з металургії бакалаврів, спеціалістів, магістрів та аспірантів. Підручники дуже важливі для поглиблення знань практичних працівників металургійної галузі.

Усі присутні підтримали висунення на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки за 2010 рік комплексу підручників «Теорія і технологія металургійного виробництва металів і сплавів».

5 жовтня на засіданні Вченої ради НТУУ «КПІ» ця пропозиція вченої ради ІФФ була одностайно підтримана.

П.І.Лобода, декан ІФФ, д.т.н., професор

Семінар з економічної безпеки

Міжнародний науково-практичний семінар «Економічна безпека держави і науково-технологічні аспекти її забезпечення» (Недінські читання) пройшов 21-22 жовтня на ТЕФ. Напрямом даного семінару був започаткований д.е.н., проф. Ігорем Валентиновичем Недіним, визнаним фахівцем-економістом, який створив наукову школу з проблем аналізу умов забезпечення сталого розвитку й економічної безпеки територіально-виробничих систем. Усе його життя й діяльність були пов'язані з Київською політехнікою.

Організаторами семінару виступили: НТУУ «КПІ», кафедра автоматизації проектування енергетичних процесів і систем ТЕФ, кафедра міжнародної економіки ФММ та НТСА НТУУ «КПІ».

Наукове зібрання привітали С.О. Воронов – заступник проректора з наукової роботи НТУУ «КПІ», Є.В.Мунтіян – чл.-кор. НАН України, Інститут економіки та прогнозування НАН України; Є.В. Хлобистов – д.е.н., завідувач відділу сталого розвитку та екологічної безпеки Ради по вивченню продуктивних сил України НАН України.

Семінар став авторитетним форумом фахівців. На засіданнях секцій було заслухано понад 50 доповідей, підготовлених фахівцями Інституту економіки та прогнозування НАН України, Ради по вивченню продуктивних сил України НАН України, Національного інституту проблем міжнародної безпеки РНБО України, регіонального філіалу Національного інституту стратегічних досліджень в

м. Дніпропетровську, Інституту систем енергетики ім. Л.А.Мелентьєва РАН, Нижньгородського державного технічного університету, Санкт-Петербурзького державного політехнічного університету, Національного університету «Львівська політехніка», Тернопільського національного економічного університету, Сумського державного університету та ін.

Теми доповідей охоплювали широке коло питань: економічна безпека – важлива передумова досягнення сталого розвитку; сучасні загрози економічній безпеці, оцінка їх впливу на сталий розвиток держави; основні складові економічної безпеки України, аналіз їх стану; стратегія формування науково-технологічного потенціалу країни в контексті забезпечення економічної безпеки; напрями, тенденції й перспективи розвитку науково-технологічного співробітництва, його методологічне, нормативно-правове і кадрове забезпечення. Матеріали семінару надруковано у збірнику.

І.В.Сеґеда, заступник декана ТЕФ

Виступає Є.В.Мунтіян

ФМФ – УНІВЕРСИТЕТ CERGU-PONTOISE

До скарбниці плідного співробітництва НТУУ «КПІ» з університетами Франції додано ще один контакт. У вересні 2009 року підписано угоду про науково-освітні відносини між факультетом науки та технологій університету Cergy-Pontoise та фізико-математичним факультетом нашого університету.

Метою угоди є розвиток та вдосконалення викладання та наукових досліджень за напрямами фізики та математики, які становлять спільний інтерес для фахівців кожного з факультетів.

Підписанню угоди передували наукові зв'язки, які вже мають певні традиції у спільних публікаціях та участі у спільних наукових заходах. Відомий фахівець у галузі прикладної статистики проф. Поль Дукхан у 2007 р. прочитав на кафедрі математичного аналізу та теорії ймовірностей ФМФ цикл лекцій, присвячених сучасним моделям сильної статистичної залежності. Під час його перебування в нашому університеті обговорювались перспективи подальшого співробітництва.

З часом ці перспективи перетворились у реальний проект співробітництва, яке

буде здійснюватись шляхом участі викладачів, аспірантів та студентів у спільних семінарах, конференціях, в обмінні викладачами, студентами тощо. Планується розробка сучасних курсів прикладного спрямування. Куратори проекту проф. П.Дукхан та проф. О.Кісєсов обговорюють можливість вивчення студентами ФМФ французької мови за кошти французької сторони. На конкурсній основі найкращі студенти можуть також отримати стипендії на навчання від Посольства Франції в Україні.

На факультеті науки та технологій університету Cergy-Pontoise, розташованого в передмісті Парижа, працюють провідні вчені не тільки Франції, а й багатьох інших країн Європи. Тому підписана угода дає можливість студентам та викладачам ФМФ ознайомитись із сучасними застосуваннями фізики та математики, які розробляють вчені Cergy-Pontoise. У поєднанні з високим теоретичним рівнем, притаманним нашим ученим, майбутнє співробітництво буде взаємовигідним для обох факультетів.

З.П.Ординська, вчений секретар ФМФ, доцент

До 100-річчя з дня народження вченого-математика і педагога

Валентин Анатолійович Зморочив народився 6 вересня 1909 р. в сім'ї викладача гімназії в Києві. В 1928 р. він став студентом фізико-математичного факультету Київського інституту народної освіти (нині Київський національний університет ім. Тараса Шевченка), який закінчив у 1932 р. Істотний вплив на формування його як вченого і педагога справили засновники Київської математичної школи – академіки АН УРСР Д.О.Граєв, М.П.Кравчук, член-кореспондент Н.І.Ахієзер.

У 1932 р. за рекомендацією М.П.Кравчука та Н.І.Ахієзера Валентин Анатолійович почав педагогічну роботу в Київському політехнічному інституті (на той час – індустріальному).

У 1934 р. вийшла друком перша наукова робота, в 1937 р. В.А.Зморочив захистив кандидатську дисертацію, а в 1950 р. – докторську на тему «Дослідження з теорії аналітичних та узагальнених аналітичних функцій». Через деякий час йому було присвоєно звання професора.

У роки війни в колективі вчених та інженерів Київського індустріального інституту під час евакуації до Ташкента виконував науково-технічні роботи для оборони країни.

З 1952 по 1973 рр. він завідував кафедрою вищої математики КПІ, потім до 1987 р. – професор кафедри вищої математики № 1 КПІ.

Створені В.А.Зморочивом лекційні курси відзначались глибиною думки та яскравою лекторською майстерністю і викликали захоплення не тільки студентської молоді, але й професійних викладачів.

Провідна тема його досліджень – геометрична теорія аналітичних функцій. Головним об'єктом тут були спеціальні класи функцій, регулярних та однолистих в крузі, круговому кільці, необмеженій круговій області, та п-зв'язних кругових областей. Теорія ґрунтувалась на побудованих В.А.Зморочивом узагальнених класичних інтегральних формул Пуассона, Шварца, Рісса-Херглота та поширення їх на п-зв'язні кругові області (ці формули з повним правом можна назвати формулами В.А.Зморочива). Після цього важливі класи аналітичних функцій набули зображення у вигляді Стілтєсових функціоналів над сімейством (або кількома сімействами – у випадку багатозв'язних областей) неспадних функцій обмеженої варіації. Цей метод ним було названо методом структурних формул.

В.А.Зморочив

Багато уваги В.А.Зморочив приділяв обчисленню та дослідженню збіжності невластних інтегралів, які цікавили свого часу багатьох видатних математиків світу (гамма-функція, дзета-функція Ойлера-Рімана та ін.). В останні роки його математичний талант розкрився в критичному огляді окремих результатів і досліджень математиків з різних країн світу в царині його власних математичних інтересів. В.А.Зморочив побудував узагальнення інтегралу Шварца на п-зв'язні кругові області (п – будь-яке натуральне число) у вигляді значно зручнішого, ніж у Мешковського. Критично розглядаючи наукові результати інших математиків, він не тільки узагальнював їх, але, бувало, і знаходив неточності в їх працях.

В.А.Зморочив багато років плідно керував науковим семінаром на кафедрі вищої математики КПІ, який мав науковий зв'язок з болгарськими, румунськими математиками, був широко відомим у Росії, Польщі, США. На цьому семінарі неодноразово виступали його учні: доктори фізико-математичних наук Л.О.Дундученко, П.М.Тамразов, І.П.Міт'юк. З цього семінару вийшло багато кандидатів фіз.-мат. наук – учнів В.А.Зморочива: В.Г.Лозовик, С.А.Касьянок, В.О.Похилович, А.А.Гудзь, І.К.Коробкова, Н.І.Черней, О.А.Якубенко та інші.

В.А.Зморочив ініціював захист кандидатської дисертації на спеціалізованій науковій раді КПІ геніального математика Є.Є.Вікторовського, якому наукова рада одностайно присудила після захисту вчений ступінь доктора фізико-математичних наук.

Почуття відповідальності, людяність, порядність, принциповість завжди були притаманні В.А.Зморочиву. Прикладом вияву цих якостей було ставлення до його вчителя академіка М.П.Кравчука, якого в 1938 р. безпідставно було заарештовано. Валентин Анатолійович разом із дружиною (вона була на той час асистентом М.П.Кравчука) не приєдналися до хору засуджень опального вченого. Навпаки, вони завжди були впевнені в його невинуватості і не приховували своєї позиції.

Плідна творча, науково-педагогічна діяльність В.А.Зморочива свого часу була відзначена двома орденами Пошани та медалями. Помер Валентин Анатолійович у лютому 1994 року.

Усі, хто спілкувався з В.А.Зморочивом назавжди запам'ятали його як видатного вченого, талановитого педагога, принципову і чуйну людину.

О.В.Зморочив, О.А.Якубенко

Пам'яті загиблих ракетників

Історія ракетної техніки не тільки героїчна і велична, але й трагічна. Найбільша в історії радянської ракетної техніки трагедія сталася 24 жовтня 1960 року під час підготовки до запуску нової міжконтинентальної бойової ракети (МБР) Р-16 конструкції М.К.Янгеля. За 30 хвилин до старту на площадці 41 Байконура сталася пожежа і вибух ракети. У вогні загинуло 57 військовослужбовців і 17 цивільних фахівців з Дніпропетровська, Харкова, Києва. Ще 18 померли від ран у лікарнях і госпітальях. Загинув і перший головнокомандувач ракетних військ стратегічного призначення СРСР маршал М.І.Недєлін. Міг загинути і головний конструктор ракети М.К.Янгель, але він за кілька хвилин до пожежі пішов з площадки покурити.

Рівно через 3 роки – 24 жовтня 1963 року на площадці 70 Байконура в шахтній пусковій установці після комплексних випробувань ракети Р-9А конструкції С.П.Корольова, пов'язаних із заправленням ракети рідким киснем, виникла пожежа, у якій загинуло 8 людей.

Довгий час ці катастрофи згадували пошепки. Тільки у другій половині 80-х років про них написали в газетах. І відтоді день 24 жовтня на космодромі Байконур оголошений Днем пам'яті загиблих ракетників.

Ветерани космодрому Байконур свято шанують пам'ять загиблих колег. Кожний рік у День пам'яті загиблих ракетників ветерани і родичі загиблих, які проживають у Києві, збираються для вшанування їх пам'яті. У відділі авіації і космонавтики Державного політехнічного музею при НТУУ «КПІ» створено стенд, присвячений загиблим ракетникам.

23 жовтня 2009 року тут відбувся жалобний мітинг, на якому були присутні родичі загиблих: дружина капітана Володимира Михайловича Агея – Олена Дмитрівна, яка 23 роки пропрацювала в КПІ на кафедрі вищої математики №2, син підполковника Андрія Васильовича Сакунова (у 1939–1941 рр. – студента КПІ) – Ігор Андрійович з дочкою Аліною, сестра лейтенанта Валерія Михайловича Синявського – Лідія Михайлівна Богатирьова, дружина брата лейтенанта Едуарда Трохи-

мовича Глушенка – Лідія Олексіївна Глушенко. Не змогла приїхати дружина майора Володимира Володимировича Махно – Катерина Григорівна, якій у квітні 2009 року виповнився 81 рік. На жаль, пішла з життя в червні цього року дружина лейтенанта Марата Тимофійовича Купреєва – Тамара Володимирівна.

Мітинг відкрив заступник проректора з наукової роботи С.О.Воронов. Зі спогадами про ті часи виступили ветерани Байконура, що вчилися і служили із загиблими у 1960 р. офіцерами – В.Т.Гладченко, М.М.Ваданов. Про трагедію 1963 р. розповів Б.М.Нізов, який особисто знав загиблих на площадці 70. Ветеран Байконура М.П.Кирилов розповів про складну міжнародну обстановку, у якій СРСР створював нові могутні міжконтинентальні бойові ракети.

Після виступів ветерани генеральний директор інформаційного видавництва «Спейс-Інформ» при Національному космічному агентстві України М.О.Міграхов вручив родичам книги «Україна космічна», журнал «Аерокосмічний вісник», у якому описана катастрофа, фотографії з місць трагедії на Байконурі. Мітинг закінчився покладанням квітів до стенда пам'яті.

Історичний музей – це не лише місце зберігання експонатів. Це місце, де зберігається історична пам'ять. Працівники відділу авіації і космонавтики ім. І.Сікорського ДПМ при НТУУ «КПІ» намагаються робити все, щоб пам'ять про героїчну і трагічну історію завжди жила в серцях нащадків.

О.С.Болтенко, зав. відділу авіації і космонавтики ім. І.Сікорського ДПМ при НТУУ «КПІ», заслужений випробувач Байконура

Добра і щастя стає більше

Наприкінці жовтня у Картинній галереї нашого університету відкрилася виставка живописних полотен і акварелей Софії Миколаївни Книш. Софія Миколаївна – педагог з понад 30-річним стажем. Останнім часом займається дуже складною справою – опікується бездомними дітьми зі складною долею, проводить семінари з педагогами, які займаються з такими дітьми, викладає християнську етику. Вона написала низку книг про те, як працювати і спілкуватися з дітьми – «Обретение друга», «Наслаждение общением. 10 уроков общения с ребенком», «Тебя называли отверженным...», «Энциклопедия этикета» та інші.

Софія Книш – росіянка, виросла на берегах Волги. Життєві шляхи привели її у зрілому віці на береги Дніпра, де під впливом чарівних київських краєвидів у неї з часом пробудився талант до живопису. У 2004

році вона почала малювати – акварелі, роботи маслом. І так вдало, що через рік провела персональну виставку – у Будинку культури ВО «Хімволокно». Виставка мала успіх, і Софія Книш стала проводити по декілька виставок на рік. Отримала визнання, стала отримувати нагороди.

Виступаючи на відкритті, художниця розповідала, що відчуває насолоду, малюючи картини, і що такі добрі почуття переходять на картини, а потім – до тих, хто їх бачить. І дійсно, усі, хто був на відкритті виставки, відмічали, що картини створюють атмосферу чарівності, людяності, доброти, випромінюють радість. Виставка не дарма називається «Щастя». Нещодавно ця виставка з успіхом пройшла у Парламентській бібліотеці.

Намагаючись поділитися прекрасним з усіма, Софія Книш розмістила свої картини в Інтернеті за адресою: foto.mail.ru/list/s_knysh/. Їх побачили вже десятки тисяч глядачів з різних кутків земної кулі. Вони надсилають художниці вдячні листи, з теплотою відгукуючись добротою на доброту. І добра, і тепла, і щастя у світі стає трошки більше.

М.Петренко

Софія Книш

А що там за морем?

Жоржини у вазі

ДЛЯ ДУШІ

Справжні інженери – це завжди не просто всезнаючі фахівці, а високоосвічені і самодостатні особистості. Немає такого курсу, який би формував духовний світ людини. Цю функцію мають виконувати культура і мистецтво. Але ритм життя такий, що ніколи... Але є хороша поезія. Це чи не найдемократичніший і найдоступніший вид мистецтва, який завжди поруч: простягніть руку, візьміть книжку духовно близького вам поета і вже через кілька хвилин ви перенесетесь в інший, красивий духовний світ гармонії, любові і пошуку істини.

На жаль, зрозумілої, душевної поезії без викрутасів, яка легко входила би в душу, яку хотілося б перечитувати, не так багато. Але нам вистачить. Ми відкриваємо рубрику «Для душі», і в кожній газеті на цьому місці Ви зможете прочитати хороші поезії.

Починає Віталій Івашенко.

*Мій юний друже, радити нелегко.
Але одну пораду все ж я дам:
Життя тебе тягнучиме у пекло,
А рай в душі збудуєш тільки сам.*

*Цей рай – духовний світ твоїй. І у ньому
Є тайна і мрії, і ворожеби.
Хоч де б ти був – в чужих краях чи вдома –
Духовний світ з тобою назавжди.*

*Найперший тест душевного здоров'я:
Чи мліє серце, бачачи красу?
Душа твоя повінчана з любов'ю?
Суд совісті чи є найвищий суд?*

*Якщо ти зміг створити простір духу
З поезії, любові й каяття,
Переживеш і скруту, і наругу.
Життя душі, по суті, й є життя!*

Перша сцена

Видубичі

Спартакіада ММІ – 2009

Студенти ММІ завжди вирізняються своїми здобутками в навчанні, спорті, громадському житті, вони виборюють перемоги у змаганнях і отримують нагороди за свої успіхи. Студентські організації інституту підтримують дух спортивних і здорових механіків і регулярно проводять різні спортивні змагання. А у вересні пройшла Спартакіада ММІ 2009, програма якої включала змагання з футболу, волейболу, перетягування канату.

Організаторами спартакіади виступили студентська рада та профбюро ММІ, а найбільше зусиль до її проведення доклали Аліна Ляшок,

Дмитро Джулій, Євген Філозоф та Олег Рогожа.

Спартакіада проводилась серед студентів першого курсу. Метою проведення змагань було залучити нове покоління ММІ до спорту і здорового способу життя. Дуже хочеться, щоб майбутня молода еліта була здоровим поколінням. Неприємно бачити, як студенти замість того щоб займатися спортом, курять та п'ють пиво. Здоровий спосіб життя – це невід'ємна складова майбутнього професійного успіху. До того ж спортивні змагання – це одна з форм активного відпочинку студентів. Завдяки цим змаганням студенти-учас-

ники можуть відволіктися від напруженого навчання, проявити свої сили, підтримати спортивну форму, здобути перемогу, а глядачі – отримати позитивний настрій, вболіваючи за свою команду.

Після напруженої боротьби 1-ше місце посіла команда кафедри технології машинобудування (капітан – Євген Волобуєв, МТ-93), 2-ге – команда кафедри лазерної техніки та фізико-технічних технологій (капітан – Антон Бакуров, МЛІ-92), 3-ге – команда кафедри конструювання верстатів і машин (капітан – Антон Комков, МВ-91).

Вітаємо переможців та запрошуємо всіх студентів до активного спортивного життя в університеті.
А.Кириленко, студентка ММІ

НТУУ «КПІ» ОГОЛОШУЄ КОНКУРС на номінації

«Викладач-дослідник 2009» та
«Молодий викладач-дослідник 2009»

З Положенням про конкурс та анкетною, що подається на конкурс, можна ознайомитися в деканатах факультетів та інститутів, на сайті <http://document.kpi.ua/>, в організаційному відділі НДЧ (к.138-1, тел. 454-92-00).

Термін подання документів: до 1 грудня 2009 р.

ОГОЛОШЕННЯ НІМЕЦЬКИЙ НАУКОВИЙ ЛАНДШАФТ ДНІ НАУКИ ФРН

24 листопада з 9.00 до 12.30 в залі засідань Вченої ради НТУУ «КПІ» відбудеться інформаційний захід «Дослідження в Німеччині: партнери для майбутнього», який відбудеться в рамках «Днів німецької науки в Україні 2009 р.».

ОГОЛОШЕННЯ

На кафедрі математичного аналізу та теорії ймовірності фізико-математичного факультету працює гурток з розв'язання олімпіадних задач з вищої математики.

Заняття проводяться кожного понеділка о 16.10 в ауд. 432, корп. 7. Запрошуються всі бажаючі.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС
на здобуття премії НТУУ «КПІ»
за кращі підручники,
навчальні посібники та монографії у 2010 році

З переліком документів, що подаються на конкурс, та з умовами їх розгляду можна ознайомитися в організаційному відділі НДЧ (корп.1, к.138), на сайті університету www.kpi.ua в розділі «Науково-інноваційна робота», підрозділ Конкурси НДЧ – Положення про премії Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» (<http://kpi.ua/norma-bonus>).

Прийом документів триває до 31 грудня 2009 року.

Телефон для довідок: 454-92-00; e-mail: O.savitch@kpi.ua

• КОНКУРС • КОНКУРС •

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ «Київський політехнічний інститут» ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення вакантної посади старшого викладача
(кандидат наук) по інституту, кафедрі:

Фізико-технічний інститут

Кафедра математичних методів захисту інформації

ст. викладачів – 1

на заміщення посад старшого викладача (кандидат наук), викладачів, тимчасово зайнятих до проведення конкурсу по факультету, кафедрі:

Міжуніверситетський медико-інженерний факультет

Кафедра фізичного виховання

ст. викладачів – 1

викладачів – 2

на заміщення посади викладача, яка буде вакантною з 02 січня 2010 року по факультету, кафедрі:

Факультет лінгвістики

Кафедра теорії, практики та перекладу французької мови

викладачів – 1

на заміщення посади доцента (доктор наук, кандидат наук, доцент), яка буде вакантною з 10 січня 2010 року по факультету, кафедрі:

Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра автоматизованих систем обробки інформації та управління

доцентів – 1

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення.

Адреса: 03056, Київ-56, проспект Перемоги, 37, відділ кадрів, кімната 114.

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@users.ntu-kpi.kiev.ua
☎ гол. ред. 406-85-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Провідний редактор
Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка
Л.М.КОТОВСЬКА

Комп'ютерний набір
О.В.НЕСТЕРЕНКО

Коректор
О.А.КІЛІХЕВИЧ

Ресстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «АТОПОЛ-інк»,
м. Київ, бульвар Лепсе, 4
Тираж 2000

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.